

לא תתן שְׂכָבְתָּךְ (ויקרא יח, כ) (לב אריה) פרשת בחעלותך את יט ד"ה וּלְפָנֶיךָ בְּשֵׁם הַזֹּהָר. **ובזה קין נהג כמדת הנחש הקדמון שהיה שורשו, כי נתן עיניו במה שלא היה שלו** (מגלה צפונותי למחבר שבט מוסרי חלק א דף יח ע"ב ד"ה אמנם נראה).

קין קפץ וטבע מהבל את תאומתו היתירה לעצמו (בראשית כב, טו). מתוך כך הריב ביניהם הלך והתגבר עד שנאבקו האחים זה עם זה. בתחילה התגבר הבל על קין אחיו והפילו תחתיו, אבל אז תפס קין את אומנותו של הנחש הקדמון שהיה לו פה חלק, וביקש מאחיו שלא יהרגו (הרמ"ד וואלי בראשית ד על הפסוק ויאמר קין אל הבל אחי). **הבל אכן הניחו ולא הרגו כי נכמרו רחמיו על אחיו** (תיקוני זוהר: תיקון סט דף ק"ח ע"ב ד"ה כמה שאמרת בעיקב, הרמ"ד וואלי בראשית ד על הפסוק ויאמר קין אל הבל אחי) **וגם חס על צערו של אביו אם יהרגו** (נור הקדוש' על בראשית רבה כב, יז ד"ה שאין ת"ל ויקם). **אך מיד כשקם קין** (תיקוני זוהר: תיקון סט דף ק"ח ע"ב ד"ה כמה שאמרת בעיקב, הרמ"ד וואלי בראשית ד על הפסוק ויאמר קין אל הבל אחי) **הוא קפץ על הבל בכל כוחו ונשך אותו** (הרמ"ד וואלי בראשית ד על הפסוק ויאמר קין אל הבל אחי) **כדי לגזול ממנו את אחותו התאומה** (יבנדי אהרן לר' אהרן דרשן תאומים פרשת שמות דף ב ע"א טור א ד"ה אמנם הענין הוא) **שהתקנא בה, ושעל ידה בה לידי שפיכות דמים** (בת עין לר' מוסיאמיר פרשת פנחס דף ק"ח ע"א טור א ד"ה עוד נ"ל בפרש"י). ועל זה נאמר "וַיְהִי בְּהֵיאוֹתָם בְּשָׂדֵה וַיִּקָּם קַיִן אֶל הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ" (בראשית ד, ח) (הרמ"ד וואלי בראשית ד על הפסוק ויאמר קין אל הבל אחי).

קין בא מהזוהמא של 'הנחש' (זוהר פרשת בראשית דף כח ע"ב ד"ה ועלייהו אתמר) **שהוא גם מלאך המוות** (זוהר פרשת בראשית דף נד ע"א ד"ה רבי אלעזר אמר), **לכן הוא קם והרג את אחיו** (זוהר פרשת בראשית דף נד ע"א ד"ה רבי אלעזר אמר, זוהר פרשת בראשית דף כח ע"ב ד"ה ועלייהו אתמר) **"כי מִשְׁרֵשׁ נָחַשׁ יֵצֵא צָפַע"** (ישעיה יד, כט) (תיקוני זוהר: תיקון סט דף ק"ח ע"א ד"ה וקין איהו) **ועשה בזה את המוות הראשון בעולם** (זוהר פרשת פקודי דף רלא ע"א – ע"ב ד"ה ולבתר דחב וד"ה אשכחא בספרין). **וכשם שדרכו של הנחש הגשמי לארוב בדרך ולהרוג בני אדם, כך גם 'הנחש' שבתוך קין גרם לו ללכת בדרך. זה הטעם שכאשר קין הרג את הבל הוא נשך אותו כמה נשיכות כמו נחש עד אשר יצאה נשמתו של הבל והרגו, כי כל דבר חוזר אל שורשו הראשון** (זוהר פרשת פקודי דף רלא ע"א – ע"ב ד"ה ולבתר דחב וד"ה אשכחא בספרין) **ונמצא כי קין שהיה משורש הנחש הנושך וממית בפיו** (הרמ"ד וואלי בראשית ד על הפסוק ויאמר קין אל הבל אחי) **קם על הבל והרג אותו בפיו** (שען הדעת טוב' למרחיץ פרשת תולדות ד"ה או יראה בדרך. ראה גמי סנהדרין דף לו ע"ב), **ולולא שקין היה מאותו צד של הנחש הוא לא היה עושה כן לאחיו** (זוהר פרשת פקודי דף רלא ע"א – ע"ב ד"ה ולבתר דחב וד"ה אשכחא בספרין).

לאחר המעשה של קין אמר לו הקב"ה "מַה עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן הָאֲדָמָה: וְעַתָּה אֲרוּר אַתָּה מִן הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת פִּיהָ לְקַחַת אֶת דְּמֵי אָחִיךָ מִיָּדְךָ" (בראשית ד, יא), **כלומר אתה הוא בנו של הנחש שנאמר בו "ארוך אתה מפל הבהמה ומפל חית השדה"** (בראשית ג, יד) **וראו אתה לרשת את קלותיו כי המעשה שלו בידך** (תיקוני זוהר: תיקון סט דף ק"ח ע"ב ד"ה ויאמר קול דמי אחיך), **שכשם שהנחש הביא מיתה לעולם גם אתה תפסת מעשי אבותיך בידך והרגת את אחיך** (נפלה הרמון' לר' בצלאל הדרשן אופן ארבעים וחמשה ד"ה והנה קב"ה). **לכן אמר קין "גָדוֹל עֲוֹנִי מִנְשׂוֹאָא"** (בראשית ד, יג) **שהוא מלשון 'נישואין', וכפי שאמרה חוה "הֲנִקְחַשׁ הַשִּׂיָּאֲנִי וְנֶאֱכַל"** (בראשית ג, יג) **ראה רש"י גמי שבת דף קמו ע"א ד"ה כשבא נחש על חוה) כשכוונתו שמכוח 'הנישואין' של הנחש עם חוה נעשה עוונו גדול כי הטיל בה 'זוהמא' ואז הוא קין בא עולם** (מגלה עמוקות' על התורה פרשת קרח ד"ה ויצילני מחרב פרעה).

ה' גירש את קין מלפניו, וקין חשש שיהרוג אותו כל מוצאו כפי שאמר לה' "הֵן גֵּרַשְׁתָּ אֶתִּי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמִפְּנֵיךָ אֶסְתֵּר וְהָיִיתִי נֶעַד וְנָד בְּאֶרֶץ זָרָה כֹּל מִצְאֵי יַהֲרָגֵנִי" (בראשית ד, יז – טו). **לכן ה' נתן לו את אחת מכ"ב אותיות התורה** (כתם פז' על זוהר פרשת בראשית דף לו ע"ב ד"ה גם נלמוד) **הנמצאת גם בשם הויה הקדוש** (יתרוסם יונתן' על בראשית ד, טו, הרמ"ד וואלי בראשית ד על הפסוק וישים ה' לקין אות) **והיא האות יו"ד** (אור החמה' על זוהר בראשית דף לו ע"ב ד"ה ויניי משריין מהרמ"ק, 'ברית הלוי' לר' שלמה אלקבץ פרק תשיעי דף יד ע"ב טור ב ד"ה סוד הענין, 'חומת אגן' להחיד"א בראשית ד, יז על הפסוק וישים לקין בשם ר' שלמה אלקבץ ומחבר שפתי כהן על התורה, 'שפתי חכמים' על רש"י בראשית ד, טו אות מ) **המְנַגְּה מ' החיצוניים** (אור החמה' על זוהר בראשית דף לו ע"ב ד"ה ויניי משריין מהרמ"ק), **וחקק אותה על ידו** (כתם פז' על זוהר פרשת בראשית דף לו ע"ב ד"ה גם נלמוד) **או על פניו** (יתרוסם יונתן' על בראשית ד, טו) **על מנת שלא יפגעו בו לרעה** (כתם פז' על זוהר פרשת בראשית דף לו ע"ב ד"ה גם נלמוד).

וזה מה שהבורא יתברך אמר לקין אחרי שהרג את הבל "וַיֹּאמֶר לוֹ ה' לָכֵן כָּל הַרְגָה קַיִן שְׂבַעֲתַיִם יִקָּם וַיִּשֶׂם ה' לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי הַפּוֹת אֹתוֹ כֹּל מִצְאֵוֹ" (בראשית ד, טו) (כתם פז' על זוהר פרשת בראשית דף לו ע"ב ד"ה גם נלמוד), **שהתיבה "וַיִּשֶׂם" רומזת לאות י' שקיבל קין כי היא צירוף האותיות "י" שמו".** וכן האות י' רומזת לחכמה שעליה נאמר "הַחֲכִמָה תִּפְחָה בְּעֵלְיָהָ" (קהלת ז, יג), **כי האות י' החייתה את קין "בְּעֵלְיָהָ" (חומת אגן' להחיד"א בראשית ד, יז על הפסוק וישים לקין). על ידי האות שהיתה חקוקה בקין לא נגעה בו ידן של הבריות ואפילו לא ידו של מלאך המוות, והוא התקיים במשך כמה דורות** (הרמ"ד וואלי בראשית ד על הפסוק וישים ה' לקין אות) **עד ימינו של למך, שהרג אותו בשוגג באמצעות חץ וקשת** (עפ"י 'מדרש תנחומא' פרשת בראשית אות יא) **נש' אומרים שקין קיבל את האות יו. ראה יתקוני זוהר: תיקון סט דף ק"ח ע"א ד"ה דכתיב וישב בארץ נוד, הרמ"ד וואלי בראשית ד על הפסוק וישים ה' לקין אות לבלתי, 'דברים אחרים' להחיד"א דרוש יב שבת תשובה ד"ה יאפשר להקדים בשם זוהר, 'אהבת דוד' דרוש יא לשבת הגדול דף נב ע"א ד"ה וזכות משה רבינו בשם האר"י ז"ל, 'חומת אגן' להחיד"א פרשת בראשית אות יז בשם זוהר הקדוש והאר"י ז"ל).**

חלקו הרע של קין התגלגל בגופו של פרעה הרשע

החלק הרע של קין התגלגל ונכנס בפרעה (חומת אגן' להחיד"א על חבקוק פרק א על הפסוק 'איסם ונורא הוא ממני' בשם ר' שלמה אלקבץ, 'דבש לפי' להחיד"א מערכת ק אות לג ד"ה יעוד בא', 'חומת אגן' להחיד"א ירמיה פרק מד ד"ה הנני נתן את פרעה, 'דברים אחרים' דרוש יא לשבת הגדול דף נב ע"א ד"ה וזכות משה רבינו, 'קריית ארבע' לר' רחמים חורי מוננים פרשת שמות דף כד ע"א ד"ה מי אנכי וגו'), **כך שפרעה הרשע היה בעצמו שורש קין שהוא שורש הנחש** (כסא דוד' להחיד"א דרוש יא לשבת הגדול ד"ה ואפשר להבין הכל) **ומזוהמתו** (חומת אגן' להחיד"א ירמיה פרק מד ד"ה הנני נתן את פרעה). **לכן התיבות "פְּרַעְה מְלֻךְ מִצְרַיִם" (שמות ו, יא) יוצאות בגמטריא 'ומזרע של קין הוא'. וכן "פְּרַעְה" עם עוד שלוש כנגד התיבות "פְּרַעְה מְלֻךְ מִצְרַיִם" (שמות ו, יא) יוצא בגמטריא 'נחש' (שפתי כהן על התורה' פרשת שמות ד"ה עוד ועתה הנה צעקת, 'שפתי כהן על התורה' פרשת בראשית ד"ה נחזור לענינו כי לכן). **וכן הוא בפסוק "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל פְּרַעְה כִּי אֲנִי הִקְבַּדְתִּי אֶת לְבוֹ וְאֶת לֵב עֲבָדָיו לְמַעַן שְׁתִּי אֶתִּי אֶלָּה בְּקִרְבּוֹ" (שמות י, א) שהתיבה "בא" היא גמטריא שלוש ואם מוסיפים אותם "אֶל פְּרַעְה" כלומר לתיבה "פְּרַעְה" יוצא גמטריא 'נחש'** (חומת אגן' להחיד"א תחילת פרשת בא אות ה. ראה 'דבש לפי' להחיד"א מערכת ק אות לג ד"ה יעוד בא' שכתב כי היה הרבה ריע' לקין והוא התחלק לכמה אנשים).**

כאשר מחליפים את האות ה' שיש בתיבה 'פרעה' באות ח' אז הגמטריא יוצאת בדיוק 'נחש' (כסא דוד' להחיד"א דרוש יא לשבת הגדול ד"ה יאפשר להבין הכל' בשם ספר 'שבח פסח' דף ל"ע"א). **וכך אמר הנביא "כֹּה אָמַר ה' הִנְנִי נֹתֵן אֶת פְּרַעְה חֲפָרַע מְלֻךְ מִצְרַיִם בְּיַד אִיבִיו וּבְיַד מִבְּקֵשֵׁי נַפְשׁוֹ" (ירמיה מד, ט), כלומר שפרעה נקרא "חֲפָרַע" גמטריא 'נחש'** (חומת אגן' להחיד"א ירמיה פרק מד ד"ה הנני נתן את פרעה, 'כסא דוד' להחיד"א דרוש יא לשבת הגדול ד"ה ועפ"י נבין מאמר, 'מדבר קדמות' להחיד"א מערכת פ אות ב), **ואם מוסיפים לו אחד כנגד הכולל הוא יוצא גמטריא 'שטן'** (כסא דוד' להחיד"א דרוש יא לשבת הגדול ד"ה ועפ"י נבין מאמר, 'מדבר קדמות' להחיד"א מערכת פ אות ב) **והשם "חֲפָרַע" הוא על דרך הפסוק "וַיַּפְרַע אֶת רֹאשׁ הָאֶשָׁה" (במדבר ה, יח) לרמוז שפרעה היה נבעל כאשר (מדבר תנחומא' פרשת וארא אות ט), וזה היה כנגד מה שהנחש הקדמון הטיל זוהמא בחוה (חומת אגן' להחיד"א תחילת פרשת בא אות ה). **וכן 'פרעה' הוא אותיות 'העפר', לרמוז על בחינת הנחש שנאמר "וַיִּנְחַשׁ עֶפְרָ לְחָמוֹ" (ישעיה סה, כח) (כסא דוד' להחיד"א דרוש יא לשבת הגדול ד"ה יאפשר להבין הכל' בשם 'עירות דבש' לר' יהונתן אייבשיץ).****

ומטעם זה אמר הנביא על פרעה שהוא הנחש הרובץ ביאורו שנאמר "דָּבַר וְאֶמְרָתָּ פֹה אֶמְרָתָּ אֲדֹנָי ה' הִנְנִי עֹלְיָךְ פְּרַעְה מְלֻךְ מִצְרַיִם הַתַּנִּים הַגְּדוֹל הַרְבֵּץ בְּתוֹךְ יִאֲרִיו" (חזקאל כט, א) (לב אריה) לר' אריה לייב האשקי פרשת בא אות יט). **וכן אמרו רבותינו כי פרעה שבימי משה היה גובהו אמה וזקנו באורך אמה ואיבר ההולדה**

שלו היה באורך אמה וזרת (גמי מועד קטן דף יח ע"א בשם רב וראה רש"י שם). **ובוודאי שכך הוא היה נראה כפשוטו** (השליה הקדושה תורה שכתב פרשת וראה ד"ה ועל ענין זה) **השפל שבאנשים** (עפ"י גמי מועד קטן דף יח ע"א בשם רב). **ומה שהיה איבר ההולדה שלו בגודל 'אמה וזרת', הוא משום שפרעה הוא השטן הוא קין והוא הנחש שהיה עם חוה בימי בראשית והטיל בה זוהמא. וגם 'הנחש' הוא כוחו של איסור העריות. מטעם זה פרעה היה מלך דווקא בארץ מצרים שהיא עצמה היתה 'ערוות הארץ' (בראשית מב, ט) וכולם היו שטופי זימה שם. וכן המדה 'זרתי' באיבר ההולדה של פרעה היא ראשי תיבות 'זוהמות רשעים תועבה' – לפי שעל ידי איבר זה הנחש הקדמון הטיל זוהמא בחוה (לכאורה פרשת בא אות כ ד"ה ולפי דרכינו זה שפרעה וד"ה ולכן פרמשתו של פרעה).**

פרעה התגאה באות קין שלו וביקש להרוג את משה רבינו

קין היה נע ונד אחרי חטאו והתיישב בארץ נוד, כאשר כל ימיו היו בצער ויסורים והתכפר לו. אך בגלגול פרעה הוא חזר לקלקולו. לכן ביקש להרוג את משה רבינו (אהבת דודי להחיד"א דרוש יא לשבת הגדול דף נב ע"א ד"ה וזכות משה רבינו) **שהיה לגוללו של הבל** (יחומת אנך להחיד"א על חבקוק פרק א על הפסוק 'איום ונורא הוא ממני' בשם ר' שלמה אלקבץ, שפתי כהן על התורה פרשת בראשית ד"ה נחזור לענינו כי לכך, אהבת דודי להחיד"א דרוש יא לשבת הגדול דף נב ע"א ד"ה וזכות משה רבינו) **כפי שנרמז בפסוק "וַיִּשָׁב מִשֵּׁה אֶל ה' וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי לָמָּה הִרְעִיתָה לְעַם הָאֵלֹהִים לָמָּה זֶה שָׁלַחְתָּנִי" (שמות ה, כב) שסופי תיבות "וַיִּשָׁב מִשֵּׁה אֶל" יוצא התיבה 'הבל' (נחל יהודה' לר' יהודה גיז מחממי תוניס בפרשת שמות ד"ה וישב משה) **והיה זה כשם שקין הרג את הבל בגלגול הקודם. וזה מה שנאמר "וַיִּשְׁמַע פְּרַעֲהוֹ אֶת הַדְּבָר הַזֶּה וַיִּבְרַח מִפְּנֵי פְרַעֲהוֹ וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ מִדְיָן וַיֵּשֶׁב עַל הַבְּעֵרָה" (שמות ב, ט) (יכר לאדף להחיד"א על אבות דרבי נתן פרק כ סוף ד"ה סוד ואפשר עוד לומר, אהבת דודי להחיד"א דרוש יא לשבת הגדול דף נב ע"א ד"ה וזכות משה רבינו) (להרחבה על גלגולו של הבל במשה רבינו ראה מאמרנו לפרשת וארא – גלגול נשמתו של משה רבינו).****

כשם שקין אמר כלפי שמים בשעה שהתווכח עם הבל, כי **"אין דין ואין דיין"** (ראה יתרוטו יונתן בראשית ד, ח) כך גם בגלגולו בפרעה הרשע הוא אמר **"מי ה' אֲשֶׁר אֶשְׁמַע בְּקוֹלִי לְשַׁלַּח אֶת יְשָׁרְאֵל לֹא יַדְעֵתִי אֵת ה' "** (שמות ה, ב) (ברית הלוי' לר' שלמה אלקבץ פרק תשיעי דף יד ע"ב טור ב ד"ה סוד הענין). **ופרעה היה מתגאה באות יו"ד שהוא קיבל בגלגול קין שעליו נאמר "וַיִּשָּׁם ה' לְקִין אוֹת" (בראשית ד, ט) (כתם פו' על זוהר פרשת בראשית דף לו ע"ב ג' גמ' גמ' נלמוד) וזה גרם לו לחזור לסורו הראשון** (ברית הלוי' לר' שלמה אלקבץ פרק תשיעי דף יד ע"ב טור ב ד"ה סוד הענין), **והיה רוצה להרוג את משה רבינו בכוח האות הזאת** (יחומת אנך להחיד"א על חבקוק פרק א על הפסוק 'איום ונורא הוא ממני' בשם ר' שלמה אלקבץ, אהבת דודי להחיד"א דרוש יא לשבת הגדול דף נב ע"א ד"ה וזכות משה רבינו). לכן הוא מסר את משה רבינו למוציא להורג, ורק בנס לא שלטה בו החרב כי נעשה צווארו קשה כעמוד של שיש. ועל זה אמר משה **"כִּי אֶלְקִי אָבִי פָּעַזְרִי וַיִּצְלַנִי מִחַרְבַּ פְּרַעֲהוֹ" (שמות יח, ד) (שפתי כהן על התורה פרשת שמות ד"ה וישמע פרעה את הדבר הזה).**

שם 'פרעה' בגמטריא יתר על שם 'משה' באות י' שהיא אות קין, ובה התגאה פרעה על משה (יחומת אנך להחיד"א על ספר יחזקאל לב על הפסוק 'שא קינה על פרעה מלך מצרים. ראה יחומת אנך להחיד"א על התהלים יח, יח). כנגד האות יו"ד הזאת אמרו רבותינו שהיה בעולם עשרה קבין של כשפים, כאשר רובם היו במצרים (יכסא דודי להחיד"א דרוש יא לשבת הגדול ד"ה ועפ"י בנין מאמר) **כלומר תשעה מהם (עפ"י גמי קידושין דף מט ע"ב). האות הזאת נרמזה גם בפסוק שאמר פרעה על ישראל "תִּכְבַּד הַעֲבָדָה עַל הָאֱנָשִׁים וַיַּעֲשׂוּ בָהּ וְאֵל יִשְׁעוּ בְּדַבְרֵי שִׁקְרָה" (שמות ה, ט) שיש בפסוק עשר תיבות – כי בכוח אות יו"ד פרעה היה עושה הכל** (יכסא דודי להחיד"א דרוש יא לשבת הגדול ד"ה ועפ"י בנין מאמר). וכן הוא מה שאמר פרעה לישראל **"רְאֵנוּ כִּי רָעָה נִגְדָה פְּנִיכֶם" (שמות י, ה) שסופי התיבות יוצא תיבה 'היו"ד', לפי שגם כאשר כבר הסכים הרשע הזה שילכו הגברים שבישראל ויעבדו את אלוהיהם עדיין הוא היה מתגאה באות יו"ד שהיא זו שתנקום בהם לרעה (נחל קדומים להחיד"א פרשת בא אות ו) ובכוחה ביקש לכלותם (אהבת דודי להחיד"א דרוש יא לשבת הגדול דף נב ע"א ד"ה וזכות משה רבינו).**

משה שהיה גלגול הבל חזר לגבות את חובו מפרעה שהיה גלגול קין

ה' גילה למשה רבינו כי הוא גלגול הבל ופרעה הרשע גלגול קין שהרג את הבל, ושפרעה עדיין מחזיק ברשעותו ומבקש שוב להרוג אותו (ברית הלוי' לר' שלמה אלקבץ פרק תשיעי דף יד ע"ב טור ב). **אז משה אמר לה' כי הוא מפחד מפרעה ואינו יכול עליו** (שפתי כהן על התורה פרשת בראשית ד"ה והקב"ה מגיד מראשית) **היות שכבר הרג אותו בעבר, ואמר לה' "מי אֲנֹכִי כִּי אֵלֶּךָ אֶל פְּרַעֲהוֹ" (שמות ג, יא), כלומר "מי אֲנֹכִי שאני הבל "כִּי אֵלֶּךָ אֶל פְּרַעֲהוֹ" שהוא קין אשר הרגני בגלגול קודם!?! (יחומת אנך להחיד"א פרשת בא אות יב). ועוד הוסיף משה ואמר "שְׁלַח נָא בְּיַד תְּשַׁלַּח" (שמות ד, יג) כלומר יותר טוב שתשלח בידי אהרן אחי הגדול (יקרית ארבע לר' רחמים חורי מתוניס פרשת שמות דף כד ע"א ד"ה מי אנכי וגו') או בידי מלך המשיח והוא כבר יכלה את הכל (שפתי כהן על התורה פרשת שמות ד"ה ועוד ועתה הנה צעקת). **אך ה' אמר למשה שפרעה ילקח רק על ידו** (ברית הלוי' לר' שלמה אלקבץ פרק תשיעי דף יד ע"ב טור ב ד"ה סוד הענין) **וכך תהיה גאולתם של ישראל ממצרים, ואי אפשר שתהיה על ידי אחר** (שפתי כהן על התורה פרשת שמות ד"ה ועוד ועתה הנה צעקת) **כי הוא צריך להכות את פרעה י' מכות כנגד י' פציעות שעשה קין להבל בשעה שהרג אותו בגלגול קודם** (יקרית ארבע לר' רחמים חורי מתוניס פרשת שמות דף כד ע"א ד"ה מי אנכי וגו').**

ה' הסביר למשה רבינו שפרעה צריך לגבות את חובו על מה שעשה לו בגלגולו הקודם בקין (שפתי כהן על התורה פרשת שמות ד"ה ועוד ועתה הנה צעקת, עפ"י יקרית ארבע לר' רחמים חורי מתוניס פרשת שמות דף כד ע"א ד"ה מי אנכי וגו') **כאשר הרגו ולקח את בת זוגתו** (שפתי כהן על התורה פרשת בראשית ד"ה ובמדרש למה אות ראשון, שפתי כהן על התורה פרשת שמות ד"ה ובמדרש למה אות ראשון), **וצריך להלקות את מצרים שנקראת "ערוות הארץ" (בראשית מב, ט) כנגדה** (יגאולת עולם להחיד"א על הגדה של פסח על התיבות 'כמה לקו באצבע עשר מכות) **ועל ידי שייקח את נקמתו ממנו תהיה הגאולה** (יכסא דודי להחיד"א דרוש יא לשבת הגדול דף נז ע"ב ד"ה והיינו טעמא דמתכ). לכן כשם שבפעם הראשונה נאמר על קין **"קול דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן הָאֲדָמָה" (בראשית ד, ה) נאמר גם במצרים "וַיַּעֲתָה הַגֹּהַז צֹעֲקֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶה אֲלֵי" (שמות ג, י) (שפתי כהן על התורה פרשת שמות דף יד ע"ב טור ב). והוסיף ה' לומר למשה רבינו, שאין לו לחשוש אף מהאות יו"ד שפרעה מתגאה בה **"כִּי אֶהְיֶה עִמָּךְ" (שמות יב, ג) כלומר לך יש יתרון עליו כי אני אהיה שם עמך** (יחומת אנך להחיד"א פרשת בא אות יב).**

בואו של משה רבינו לעולם בשביל נקמת הבל נרמז בדבריה של בת פרעה כאשר ראתה את משה בתיבה **"וַיִּתְאַמֵּר מִיִּלְדֵי הָעִבְרָיִם זֶה" (שמות ג, ה) כאשר כל התיבות הללו יוצאות בגמטריא "זהו הבל שקם עליו קין ורצחו" עם הכולל (שפתי כהן על התורה פרשת שמות ד"ה ובמדרש למה אות ראשון לפי תיקון האחרונים בדבריו). ועל זה רמז בעל ההגדה ואמר **"עבדים היינו לפרעה במצרים" שראשי התיבות יוצא 'הבל', ללמד שבא משה רבינו שהיה הבל בגלגול קודם והוציאנו ממצרים מידי פרעה הנחש בשליחות ה' (יפה אחד' להחיד"א על הגדה של פסח דף צד ע"א ד"ה עבדים היינו לפרעה). וזה מה שאמר ה' למשה "וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל פְּרַעֲהוֹ כִּי אָנֹכִי הַכְּבֹדְתִי אֶת לְבֹו וְאֶת לֵב עֲבָדָיו לְמַעַן שְׁתִּי אֶתְּי אֶלֶּה בְּקֶרְבּוֹ" (שמות ג, י) כלומר על מנת להביא בו את נקמת הבל. לכן סופי התיבות **"בֹּא אֶל פְּרַעֲהוֹ" עם הכולל הוא גמטריא 'הבל', וכן התיבה "לבו" גמטריא 'הבל' עם הכולל, ועוד התיבה "אֶלֶּה" עם הכולל גמטריא 'הבל' (יחומת אנך להחיד"א פרשת בא סוף אות א).******

ה' גזר על קין את עונשו העיקרי "נע ונד תהיה בארץ" (בראשית ד, יב) והיא גזירה על נשמתו שתחזור כמה פעמים בגלגול (שפתי ידות' לר' אברהם חוקוני דף כח ע"ב ד"ה נחזור לענינו). **וכך קין התגלגל בפרעה הרשע, וה' יתברך אמר למשה רבינו כי הגיע זמן גביית חובו וצריך להתקיים מה שנאמר "כִּי שְׂבָעֲתִים יָקָם קִין" (בראשית ד, כד) כשהכוונה שתבוא נקמה ל"קין" שהוא פרעה על ידי משה שהוא "שְׂבָעֲתִים" לדורות, כלומר דור שביעי מאז אברהם אבינו. ואלו הן שבעת הדורות – אברהם, יצחק, יעקב, לוי, קהת, עמרם ומשה (שפתי כהן על התורה פרשת שמות ד"ה ועוד ועתה הנה צעקת, שפתי כהן על התורה פרשת בראשית ד"ה נחזור לענינו כי לכך). וכן היה צריך שקין ינקם ויפרע על ידי אדם אחד שיש לו **"שְׂבָעֲתִים" שמות, כלומר שבעה שמות. וגם זה היה במשה רבינו עליו השלום שנקרא בשבעה שמות – ירד, גדר, חבר, שוכו, יקותיאל, זנוח ומשה (ראה גמי מגילה דף יג ע"א) (מדרש פירושים' לר' אליעזר פישל מסטריזוב דרוש הי"ט התפסות ח"יג ד"ה ובפרק ל"ג כתב).****

